

УДК 7.012:001.891

НИКОЛАЄВА Т. В., ДАВИДЕНКО І. В., БАРАНОВА А. І., КРОТОВА Т. Ф.
Київський національний університет технологій та дизайну

DOI:10.30857/2617-0272.2019.3.13.

**ІННОВАЦІЇ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ДИЗАЙНУ
ОДЯГУ НА ОСНОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМОУТВОРЕННЯ
ІСТОРИЧНОГО КОСТЮМА**

Мета. Визначення складових практичного аспекту розвитку дизайн-освіти з метою формування фахових компетентностей в процесі навчання, що сприятиме розвитку творчого спрямування у вирішенні проектних завдань. Дослідження інноваційного підходу орієнтованого на розвиток практичних навичок як одного із стратегічних напрямків вдосконалення та модернізації фахової творчої освіти на засадах історично-культурної спадщини.

Методологія. Використано літературно-аналітичний, історіографічний, аналітично-асоціативний, проблемно-проектний та системно-структурний аналіз формування завдань практичної підготовки дизайнерів одягу на основі дослідження формоутворення історичного костюма ХХ століття; системний аналіз та класифікація оригінальних засобів побудови форми одягу, проєктованого відомими кутюр'є ХХ століття; структуризація оптимальних засобів проєктування форм сучасного костюма з метою використання в практичній підготовці фахівців.

Результати. Впровадження інноваційних засобів формоутворення сучасного костюма в практичній підготовці дизайнерів одягу на основі дослідження принципів формоутворення історичного одягу відомих кутюр'є ХХ століття та втілення оригінальних художньо-конструктивних засобів в процесах реконструкції та проєктування перспективних колекцій костюма сприятиме розвитку творчих здібностей майбутніх фахівців та значному підвищенню рівня фахової творчої освіти.

Наукова новизна. Проведено аналіз інноваційних засобів формоутворення костюма на основі дослідження художньо-композиційних особливостей проектної діяльності відомих кутюр'є ХХ століття з метою включення завдань з реконструкції форм костюма в програми практичної підготовки майбутніх дизайнерів одягу.

Практична значущість. Результати проведених досліджень використано в розробці програм проведення практичної підготовки майбутніх фахівців в галузі дизайну одягу, організації та структуриванні завдань практик та створенні перспективних колекцій одягу для презентації на міжнародних та всеукраїнських конкурсах молодих дизайнерів-стилістів.

Ключові слова: професійні компетенції, практична підготовка, реконструкція, проектні завдання, структура, інноваційне формоутворення.

Вступ. Аналіз попередніх досліджень. В сучасних умовах світової глобалізації головним завданням фахівців в галузі дизайну є проєктування оптимального предметного середовища, яке відповідає високому рівню накопичених в ході історичного розвитку культурних цінностей, що формують естетичний запит суспільства. Зазначене виступає ключовим орієнтиром в освітньому процесі майбутніх дизайнерів, який підпорядковується меті розвитку у них професійних компетентностей, здібностей

до творчих пошуків у вирішенні фахових практичних завдань, генерування нестандартних ідей [4; 15].

Орієнтація освітніх програм на практичні результати навчання сприяє розширенню професійного визнання та мобільності фахівця, відповідності рівня підготовки зазначеній кваліфікації. Практична реалізація компетентнісного підходу скерована в напрямку мобільного освітнього та культурного розвитку у сфері дизайну. Одночасно з розвитком креативних підходів у майбутніх фахівців,

сучасна дизайн-освіта передбачає також застосування системного підходу до оволодіння ними теоретичних знань та практичних навичок, що є багатоаспектною проблемою, дослідження якої відображено в ряді наукових розробок [2; 6; 13]. Матеріали статті присвячені проблемі розбудови інноваційних підходів до підготовки фахівців з дизайну одягу на основі дослідження формоутворення історичного костюма та розвитку креативних творчих здібностей в практичній діяльності.

Постановка завдання. Професійна підготовка дизайнерів передбачає їх готовність до виконання творчих завдань у проектній діяльності. Відтак, до професійних компетентностей дизайнера відноситься можливість поєднувати практичну фахову майстерність з теоретичним осмисленням творчих ідей, вмінням аналізувати отримані знання та застосувати їх для вирішення нових практичних завдань.

Одним зі стратегічних напрямків розвитку та модернізації дизайнерської освіти є підхід орієнтований на розвиток творчої особистості, яка б мала чітке уявлення про функціональність та естетичність проєктованих виробів [5; 8; 15]. Утім, без засвоєння теоретичних знань про засоби і методи визначення потреб споживачів, психологію сприйняття, художні і конструкторські засоби формоутворення, неможливо ефективно розв'язати дизайнерські завдання у практичній площині. За таких умов актуальним є апробація моделей дизайн-освіти, які б найбільше відповідали окресленим вимогам до підготовки фахівців.

В рамках даної статті окреслено позитивний досвід щодо використання в процесі підготовки фахівців з дизайну одягу методів проєктів для розв'язання практичних завдань з реконструкції історичного костюма.

Результати дослідження. Одним зі шляхів фахової підготовки дизайнерів є застосування проєктного навчання. Метод проєктів почали використовувати ще у 20-х роках ХХ століття під назвою «метод проблем» [12]. Сутність методу полягає в стимулюванні інтересу до практичного визначення завдань, оволодіння сумою необхідних знань та умінь. Сьогодні метод проєктів все більше поширюється в системах освіти, що детерміновано поєднанням різних методів засвоєння знань, у т.ч. самостійно, а також демонстрації вміння використовувати їх для вирішення практичних завдань.

Основними вимогами до використання інноваційних методів практичної проєктної діяльності у підготовці фахівців в галузі дизайну є наступні:

1) наявність інтегрованих знань для формування науково-дослідного підходу в розв'язанні поставлених проблем;

2) вміння визначати практичну значущість очікуваних результатів та структурувати змістовну частину проєкту, відповідно до поставлених завдань;

3) використання інноваційних дослідницьких методів у формоутворенні нових об'єктів.

Фахова підготовка майбутніх дизайнерів одягу передбачає знання закономірностей композиції, принципів формоутворення, проєктної графіки, конструювання і, разом з цим, знання та аналіз ринку споживання, психології сприйняття, вибір відповідних зображувальних засобів, найбільш ефективного вирішення поставлених завдань.

Розв'язання дизайнерських проблем передбачає використання різноманітних методів та засобів, інтегрування знань та умінь різних сфер науки, техніки, технологій, культурологічної та творчої сфери, а також самостійності в прийнятті рішень та

відповідальності. Проектне навчання найбільш повно відтворює професійну діяльність дизайнера та сприяє формуванню професійних компетентностей. Сучасний характер діяльності дизайнера стає складнішим та вимагає нового підходу до організації процесу проектування, в якому сполучаються аналіз соціальних завдань та передпроектної ситуації, прогнозування попиту та споживання, а також творча проектна складова з виходом на реальне формотворення об'єктів дизайну [4; 7].

Для ефективної підготовки фахівців до інноваційної проектної діяльності необхідним стає: інтегративний підхід до розвитку наукового та творчого потенціалу на широкій міждисциплінарній основі; науковий підхід, який передбачає дослідницький характер проектування, розвиток креативності та інноваційних підходів; практико-орієнтований, інноваційний підхід, який передбачає розвиток фахових якостей та засвоєння повного циклу проектної діяльності з точки зору сучасних вимог [1].

В рамках практико-орієнтованого підходу є доцільним комплексне навчання особливостям фахової діяльності, за допомогою інноваційних проектних технологій, які дозволяють застосувати та вдосконалити отримані знання, вміння та навички на практиці, а також засвоєння основ інноваційної діяльності в сучасному дизайн-проекуванні, навчання комунікаційним засадам роботи.

Формування творчого потенціалу та здібностей майбутнього фахівця повинно відбуватись в рамках орієнтації навчальної діяльності на практичну підготовку. Фахова діяльність є творчою, якщо вона не здійснюється за загально прийнятим зразком, і особливо актуальним це є у творчості дизайнера одягу. У кожного майбутнього фахівця необхідно розвивати

самостійність мислення, творчі здібності, креативність ідей.

Для цього є необхідним вивчення історично-культурної спадщини, використання сучасних проектних технологій та інноваційних засобів вирішення дослідницьких завдань. За допомогою таких заходів дизайнери створюють нові оригінальні види одягу, нові засоби формотворення, що можуть стати творчими винаходами [11].

Різні методи розвитку творчого потенціалу майбутніх фахівців можуть бути реалізовані в індивідуальній або груповій роботі при виконанні реальних проектів. Студенти-дизайнери виконують дизайн-проекти під час виробничих практик та курсового проектування.

Завдання, що ставляться перед студентами, є реальними, їх виконання обмежене конкретними умовами та строками виконання, з вирішенням реальних сучасних задач проектування. Виставкова та конкурсна діяльність, що також входить до практичної підготовки, дає можливість майбутнім фахівцям проявити свою творчу індивідуальність та презентувати фахові знання [3]. Об'єкти проектної діяльності виконуються з використанням традиційних та сучасних технологій, аутентичних та новаторських матеріалів, принципово нових засобів формотворення.

Досвід виставкової та конкурсної діяльності, який дозволяє включати в експозицію реальні проекти з розробки перспективних моделей одягу, дає позитивні результати у вдосконаленні оцінки робіт студентів та дає можливість експонування їх в реальній сфері, що несе певні культурно-естетичні символи інноваційного розвитку сучасних напрямів дизайну.

На рис. 1 представлено обрані моделі студентських проектів з відтворення костюму ХХ століття, які були

продемонстровані на Міжнародному конкурсі молодих дизайнерів «Печерські каштани».

В процесі виконання дизайн-проекту здійснюється фахове творче співробітництво між викладачами та студентами, а також між групами студентів, спрямоване на формування здатності ставити цілі, планувати свою діяльність, розподіляти функції та відповідальність (якщо проектне завдання виконується групою студентів), критично мислити, досягати відповідних результатів.

Проектний підхід було втілено в ході залучення студентів 3 та 4 курсів до процесу реконструкції історичного костюма, який в методологічному плані засвоєння теоретичних знань на практиці та розвитку творчих підходів до розв'язання конкретних завдань передбачає виконання таких етапів:

- Аналіз конкретного історичного періоду соціально-економічних умов, панування певних стильових напрямків та модних течій.

- Дослідження творчості кутюр'є, що включає біографічні відомості, етапи професійного становлення та кар'єри. Визначення особливостей художньої спадщини дизайнера, аналіз різних колекцій та окремих моделей. Виділення характерних рис, притаманних автору.

- Вибір костюма або образу, що є найяскравішою візитівкою відомого дизайнера, або такого, що здійснив значний вплив на модне середовище, чи став відомим завдяки кінообразу.

- Виявлення асортиментних особливостей моделі, збір та представлення необхідної текстової та візуальної (ілюстрації, фото, креслення, колажі, копії, графічні роботи тощо) інформації в достатній кількості.

- Композиційний аналіз обраного історичного костюма, який включає

визначення елементів гармонізації форм моделі, як то силует, пропорції, членування, кольорову гаму, фактуру та пластичні якості матеріалу.

- Конструктивний аналіз обраної моделі базується на визначенні особливостей формоутворення одягу певного історичного періоду та виокремленні оригінальних засобів проектування, що притаманні творчості конкретного дизайнера.

- Виконання конструктивної розробки моделі, оформлення технічного опису моделі; виготовлення макета для перевірки відповідності моделі обраному першоджерелу.

- Вивчення конфекційних можливостей для відтворення історичного костюма, асортимент основних та прикладних матеріалів, фурнітури, з яких була виконана модель, та підбір аналогічних сучасних матеріалів для виконання виробу.

- Виконання реконструйованого виробу в основному матеріалі з дотриманням вимог сучасних технологій виготовлення та застосуванням усіх традиційних прикладних матеріалів й фурнітури, представлення схеми технологічної послідовності виконання виробу та обробки технологічних вузлів моделі.

- Оформлення та презентація розробленого в ході виробничої практики проекту, що обов'язково включає звіт, готовий виріб, лекала, фотографії готового виробу, технічний опис та конфекційну карту.

Деякі етапи роботи над виконанням проектного завдання, як то вибір дизайнерського образу (рис. 2, а), виконання макету (рис. 2, б, в) та примірки реконструйованого вбрання (рис. 2, г), проілюстровано на прикладі відтворення костюму Юбера Живанші для Одрі Хепберн з фільму «Сніданок у Тіффані».

Рис. 1. Презентація проектів студентів з реконструкції костюма XX століття

Рис. 2. Основні етапи роботи з відтворення костюма на основі моделі Юбера Живанші

Рис. 3. Експозиція практичних розробок студентів з реконструкції моделей відомих кутюр'є

Рис. 4. Ескізи моделей, створені на основі робіт дизайнерів 50-х років XX ст. (автор студ. Т. Скоробагатько)

Рис. 5. Колекція одягу за мотивами творчості Будинку моди Шанель (студентська робота)

В результаті майбутній дизайнер повинен продемонструвати вміння зібрати, проаналізувати та систематизувати отримані дані, запропонувати конкретне дизайнерське рішення, яке буде матеріалізоване у створення історичного костюма та його презентацію (рис. 3).

Наступним елементом процесу практичного формування фахових компетентностей майбутніх дизайнерів є визначення того, аби напрацьовані під час виконання проекту реконструкції історичного костюма засоби формоутворення та здобуті знання з історії моди, творчих прийомів відомих кутюр'є, тощо, застосовувались ними в ході подальших розробок перспективних колекцій сучасного модного одягу.

Головною метою практичної підготовки майбутніх фахівців є закріплення і вдосконалення набутих в процесі навчання теоретичних і науково-дослідних навичок та умінь використовувати їх на практиці, зокрема при виконанні запропонованого конкретного дизайн-проекту з реконструкції історичного костюма та проектуванні сучасного одягу, що сприяє розвитку самостійної діяльності студентів при створенні нових актуальних колекцій на основі відповідних творчих джерел. Приклад розробки ескізного проекту сучасного жіночого костюма на основі дослідження творчості дизайнерів одягу 50-х років XX століття представлено на рис. 4.

Для виконання поставленої мети студенти вирішують наступні завдання в процесі практичної підготовки:

- здобуття практичних навичок аналізу фахової та наукової літератури, візуальних витоків, журналів мод та інше;

- здобуття навичок самостійної роботи з композиційного формоутворення та моделювання форм костюма, шляхом поглиблення та розширення теоретичних та

практичних знань, вивчення історично-культурної спадщини;

- ознайомлення з організацією сучасних виробництв одягу; оформленням проектної документації; визначення технології та матеріалів для виробництва одягу;

- набуття практичних вмінь і навичок самостійної діяльності в напрямку вдосконалення майбутньої професії; опанування навичками практичної діяльності дизайнера одягу;

- застосування зібраних під час практики матеріалів для практичного виконання проектів та для участі в різноманітних конкурсах.

Під час виконання поставлених проектних завдань студенти вчать самостійно приймати рішення і застосовувати свої творчі здібності та знання в створенні проектного продукту і його презентації, визначають шляхи досягнення цілей проектного завдання, отримують досвід розподілу етапів завдань, що найбільш відповідає індивідуальним особливостям.

Неодмінною умовою проектного методу практичної підготовки є наявність обґрунтування задач, етапів проектування та засобів реалізації проекту [12]. Хід практичної підготовки студентів, що виконують наукові дослідження в рамках дизайн-проекту, допомагає проявити якості необхідні майбутньому фахівцю: комунікативність, критичне та системне мислення, умінь працювати з інформацією, ставити та розв'язувати проектні проблеми за допомогою сучасних дослідницьких методів.

Виконання студентами практичних проектних завдань в дизайні та реконструкції одягу дає можливість розширення та закріплення практичних і теоретичних навичок з самостійної наукової, дослідницької та проектної роботи, забезпечує вдосконалення

підготовки до самостійної діяльності в напрямку своєї майбутньої професії. При виконанні дизайн-проекту з реконструкції історичного костюма, студент використовує сучасні методики наукового аналізу, формоутворення одягу, навички проектування та моделювання [10]. Набутий досвід втілення практичних завдань може бути використаний при формоутворенні перспективних моделей костюма з аналізом сучасних, актуальних тенденцій моди (рис. 5), а також в подальшому навчанні студентів за рівнем вищої освіти «Магістр» спеціальності «Дизайн» та у підготовці дипломної роботи магістра.

Висновки. Визначено основні вимоги до використання інноваційних методів практичної проектної діяльності, що включають наявність інтегративного підходу до розв'язання проблем на

міждисциплінарній основі, структурування змісту проекту, визначення очікуваних практичних результатів та застосування дослідницьких методів формоутворення. Проаналізовано доцільність використання проектно-орієнтованого підходу в комплексному навчанні фаховій діяльності, що дає можливість підвищення якості підготовки фахівців з дизайну одягу. З метою вдосконалення практичної проектної підготовки майбутніх фахівців в галузі дизайну одягу, кафедрою художнього моделювання костюма розроблено програми виробничих практик, що базуються на творчому інноваційному підході до виконання оригінальних дизайн-проектів з реконструкції форм історичного костюма та використання історико-культурного досвіду в формоутворенні сучасного одягу й перспективних колекцій моделей.

Література

1. Абашина А. Д., Бондарева Т. В. Интегративный подход в формировании личностно-профессиональной компетентности будущих специалистов социальной сферы. *Вестник Московского университета. Серия 20. Педагогическое образование*, 2009. №1, С. 93-101.

2. Антонович Є. А. Дослідження синтезу дизайну і технологій у системі неперервної дизайн-освіти. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія «Мистецтвознавство». Тернопіль, 2011. С. 208-215.

3. Баранова А. І., Ніколаєва Т. В. Научно-методичні проблеми практичної підготовки студентів спеціальності "Дизайн". *Вісник КНУТД*. 2015. № 3 (87). С. 102-109.

4. Грищенко І. М., Колосніченко М. В., Ніколаєва Т. В. Науково-практичні засади формування фахових компетентностей дизайнерів костюма (до 30-річчя відкриття спеціальності «Дизайн» та 25-річчя кафедри

художнього моделювання костюма). *Art and Design*. 2018. № 2 (02). С. 9-17.

5. Драч І. І. Компетентнісно орієнтовані завдання як важливий чинник формування професійної компетентності майбутніх фахівців. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2015. №44. С.127-134.

6. Колосніченко М. В., Донченко С. В., Омельченко Г. В. Компетентнісний підхід до дизайн-освіти майбутніх модельєрів-конструкторів одягу. *Дизайн-освіта майбутніх фахівців на сучасному етапі освітньої практики: матеріали Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф.* (18-19 березня 2015). Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2015. С. 33-39.

7. Кравчук К. І., Ніколаєва Т. І. Розробка комплексного дизайн-проекту колекції одягу на основі аналізу напрямків розвитку дизайну початку ХХ століття. *Легка промисловість*. 2017. № 2. С. 28-33.

8. Креденець Н. Д. Культурологічний контекст формування професійної компетентності спеціалістів легкої промисловості. *Етнодизайн: європейський*

вектор розвитку і національний контекст. зб. наук. праць. Полтава. 2015. С. 266-277.

9. Кудрявцева Н. И., Кокорина Г. В. Актуализация профессиональных компетенций дизайнеров одежды в контексте проблем современных зрелищных искусств. Технологии та дизайн. 2013. № 3 (8). URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/1537> (дата звернення: 15.09.2019).

10. Николаева Т. В., Давиденко І. В., Ляпало І. В. Дослідження форми, структури та колориту костюма 50-х років ХХ століття з метою розробки колекції жіночого одягу. *Art and Design*. 2018. № 2 (02). С. 59-65.

11. Николаева Т. І., Баранова А. І., Николаева Т. В. Аналіз тектонічної структури історичного костюма як складова самостійної дослідницької роботи студентів. *Вісник КНУТД*. 2013. № 2 (70). С. 229-233.

12. Полат Е. С., Бухаркина М. Ю. Современные педагогические и информационные технологии в системе образования. М.: Издательский центр «Академия», 2010. 368 с.

13. Чирчик С. В. Поняття "компетенція", "компетентність", "професійна компетентність" в науці як ціннісні орієнтири дизайн-освіти. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2010. № 54. С. 82-85.

14. Tisch M., Hertle C., Abele E., Metternich J. & Tenberg R. Learning factory design: a competency-oriented approach integrating three design levels. *International Journal of Computer Integrated Manufacturing*. 2016. Т. 29. № 12. P. 1355-1375.

15. Wesselink R., Biemans H., Gulikers J., Mulder M. Models and principles for designing competence-based curricula, teaching, learning and assessment. *Competence-based Vocational and Professional Education*. Springer, Cham, 2017. С. 533-553.

References

1. Abashyna, A. D., Bondareva, T. V. (2009). Yntehratyvnyj podkhod v formirovaniy lychnostno-professional'noj kompetentnosti buduschykh spetsialystov sotsial'noj sfery [Integrative approach in the formation of personal and professional competence of future specialists in the social sphere]. *Vestnyk Moskovskoho unyversyteta. Seryia 20. Pedagogicheskoe*

obrazovanie – Bulletin of Moscow University. Series 20. Pedagogical education, Vol. 1, 93-101 [in Russian].

2. Antonovych, Ye. A. (2011). Doslidzhennia syntezy dyzajnu i tekhnolohij u systemi neperervnoi dyzajn-osvity. [Investigation of the synthesis of design and technology in the system of continuous design education]. *Naukovi zapysky Ternopil'skoho natsional'noho pedahohichnoho unyversytetu im. Volodymyra Hnatiuka. Seriya «Mystetstvoznavstvo»*. Ternopil' [in Ukrainian].

3. Baranova, A. I., Nikolaieva, T. V. (2015). Naukovo-metodychni problemy praktychnoi pidhotovky studentiv spetsial'nosti "Dyzajn" [Scientific and methodological problems of practical training of students of specialty "Design"] *Visnyk KNUVD. Bulletin KNUVD. Series "Economic Sciences"*, Vol. 3 (87). 102-109 [in Ukrainian].

4. Hryshenko, I. M., Kolosnichenko, M. V., Nikolaieva, T. V. (2018). Naukovo-praktychni zasady formuvannia fakhovykh kompetentnostej dyzajneriv kostiuma (do 30-richchia vidkryttia spetsial'nosti «Dyzajn» ta 25-richchia kafedry khudozhn'oho modeliuвання kostiuma) [Scientific and practical bases of the development of professional competencies of the fashion designers (to the 30th anniversary of the opening of the specialty "Design" and the 25th anniversary of the Department of Artistic Designing of Costume)] *Art and Design*, Vol. 2 (02). 9-17 [in Ukrainian].

5. Drach, I. I. (2015). Kompetentnisno oriientovani zavdannia iak vazhlyvyj chynnyk formuvannia profesijnoi kompetentnosti majbutnikh fakhivtsiv [Competently oriented tasks as an important factor in shaping the professional competence of future specialists] *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyschij i zahal'noosvitnij shkolakh – Pedagogy of creative personality formation in higher and secondary schools*, 44. 127-134 [in Ukrainian].

6. Kolosnichenko, M. V., Donchenko, S. V., Omel'chenko, H. V. (2015). Kompetentnisnyj pidkhid do dyzajn-osvity majbutnikh model'ieriv-konstruktoriv odiahu [Competent approach to design education of future fashion designers] *Design-education of future specialists at the present stage of educational practice: Vseukrains'ka naukovo-praktychna internet-*

konferentsiia (18-19 bereznia 2015). 33-39 [in Ukrainian].

7. Kravchuk, K. I., Nikolaieva, T. I. (2017). Rozrobka kompleksnoho dyzajn-proektu kolektsii odiahu na osnovi analizu napriamkiv rozvytku dyzajnu pochatku XX stolittia [Development of a complex design project of a collection of clothes on the basis of the analysis of directions of development of design of the beginning of XX century] *Lehka promyslovist' – Light industry*, 2. 28-33 [in Ukrainian].

8. Krednets, N. D. (2015). Kul'turolohichnyj kontekst formuvannia profesijnoi kompetentnosti spetsialistiv lehkoj promyslovosti [The cultural context of the professional competence of light industry professionals] *Etnodyzajn: ievropejs'kyj vektor rozvytku i natsional'nyj kontekst – Ethnodesign: European development vector and national context*, Poltava. 266-277 [in Ukrainian].

9. Kudriavtseva, N. Y., Kokoryna, H. V. (2013). Aktualyzatsiia professyonal'nykh kompetensiy dyzajnerov odezhdy v kontekste problem sovremennykh zrel'schnykh yskusstv [Updating the professional competencies of clothing designers in the context of the problems of contemporary spectacular arts] *Tekhnologii ta dyzajn – Technology and design*, 3 (8). URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/1537> (Last accessed:15.09.2019) [in Russian].

10. Nikolaieva, T. V., Davydenko, I. V., Liapkalo, I. O. (2018). Doslidzhennia formy, struktury ta kolorytu kostiума 50-kh rokiv XX stolittia z metoiu rozrobky kolektsii zhinochoho odiahu [Investigation of the form, structure and color of the costume of the 1950s with the aim of developing a women's clothing collection]. *Art and Design*, 2 (02). 59-65 [in Ukrainian].

11. Nikolaieva, T. I., Baranova, A. I., Nikolaieva, T. V. (2013). Analiz tektonichnoi struktury istorychnoho kostiума, iak skladova samostijnoi doslidnyts'koi roboty studentiv [Analysis of tectonic structure of historical costume as a component of students' independent research work] *Visnyk KNUTD – KNUTD Bulletin*, 2 (70). 229-233 [in Ukrainian].

12. Polat, E. S., Bukharkyna, M. Yu. (2010). Sovremennye pedahohycheskye y ynformatsyonnye tekhnolohyy v systeme obrazovanyia [Modern pedagogical and information technologies in the education system: a training manual] M. Publishing Center "Academy". [in Russian].

13. Chyrchuk, S. V. (2010). Poniattia "kompetentsiia", "kompetentnist'", "profesijna kompetentnist'" v nauci iak tsinnisni oriientyry dyzajn-osvity [Concepts of "competence", "competence", "professional competence" in science as values of design education] *Visnyk Zhytomyrs'koho derzhavnoho universytetu imeni Ivana Franka – Bulletin of the Ivan Franko Zhytomyr State University*, 54. 82-85 [in Ukrainian].

14. Tisch, M., Hertle, C., Abele, E., Metternich, J., & Tenberg, R. (2016). Learning factory design: a competency-oriented approach integrating three design levels. *International Journal of Computer Integrated Manufacturing*, 29(12), 1355-1375 [in English].

15. Wesselink, R., Biemans, H., Gulikers, J., & Mulder, M. (2017). Models and principles for designing competence-based curricula, teaching, learning and assessment. *Competence-based Vocational and Professional Education*, Springer, Cham. 533-553 [in English].

INNOVATION OF PRACTICAL TRAINING FOR CLOTHING DESIGNERS ON THE BASIS OF RESEARCH OF FORMING HISTORICAL COSTUME

NIKOLAIEVA T. V., DAVYDENKO I. V., BARANOVA A. I., KROTOVA T.F.

Kyiv National University of Technologies and Design

Purpose. Determination of the components of practical aspect of the development of design education in order to form the professional competences in the learning process, which

ИННОВАЦИИ ПРАКТИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ ДИЗАЙНА ОДЕЖДЫ НА ОСНОВЕ ИССЛЕДОВАНИЯ ФОРМООБРАЗОВАНИЯ ИСТОРИЧЕСКОГО КОСТЮМА

НИКОЛАЕВА Т.В., ДАВИДЕНКО И.В.,

БАРАНОВА А.И., КРОТОВА Т.Ф.

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Цель. Определение составляющих практического аспекта развития дизайн-образования с целью формирования профессиональных компетенций в

will contribute to the development of the creative direction in the solution of design problems, and due to an innovative approach, focused on practical skills development as one of strategic directions of development and modernization of professional creative education in the basis of historical and cultural heritage.

Methodology. The literary, analytical, historiographic, analytical-associative, problem-design and system-structural analysis of the formation of the tasks of practical training for clothing designers based on the study of the shaping of historical costume of the XX century has been used; system analysis and classification of original means of constructing a form of clothing designed by famous couturiers of the 20th century; structuring of optimal design tools for the forms of a modern suit, with a view to using it in practical training of specialists.

Results. The introduction of innovative means of formation of the modern costume in the practical training of clothing designers, based on the study of the principles of shaping of the historical clothing by famous couturiers of the XX century and implementation of original artistic and structural tools in the reconstruction and design of promising collections of costume, will contribute to the development of creative abilities of future specialists and a significant increase in the level of professional and creative education.

Scientific novelty. The analysis of the innovative means of costume shaping based on the study of the artistic and compositional features of the design activity well-known fashion designers of the twentieth century, in order to include the tasks of reconstruction of costume forms in a program of practical training for future clothing designers.

Practical significance. The results of the research are used in the development of programs for practical training of future specialists in the field of clothing design, organization and structuring of the practices task and the creation of promising collections for presentation at international and national competitions for young stylist designers.

Keywords: *professional competence, practical*

процессе обучения, что будет способствовать развитию творческого направления в решении проектных задач. Исследование инновационного подхода ориентированного на развитие практических навыков как одного из стратегических направлений совершенствования и модернизации профессиональной творческой образования на основе историко-культурного наследия.

Методология. Использованы литературно-аналитический, историографический, аналитически-ассоциативный, проблемно-проектный и системно-структурный анализ формирования задач практической подготовки дизайнеров одежды на основе исследования формообразования исторического костюма XX века; системный анализ и классификация оригинальных средств построения формы одежды, спроектированной известными кутюрье XX века; структуризация оптимальных средств проектирования форм современного костюма.

Результаты. Внедрение инновационных средств формообразования современного костюма в практической подготовке дизайнеров одежды на основе исследования принципов формообразования исторической одежды известных кутюрье XX века и воплощение оригинальных художественно-конструктивных средств в процессах реконструкции и проектирования перспективных коллекций костюма будет способствовать развитию творческих способностей будущих специалистов и значительному повышению уровня профессионального творческого образования.

Научная новизна. Проведен анализ инновационных средств формообразования костюма на основе исследования художественно-композиционных особенностей проектной деятельности известных кутюрье XX века с целью включения задач по реконструкции форм костюма в программы практической подготовки будущих дизайнеров одежды.

Практическая значимость. Результаты проведенных исследований использованы в разработке программ проведения практической подготовки будущих специалистов в области дизайна одежды, организации и структурировании задач практик, и создании перспективных коллекций одежды для презентации на международных и всеукраинских конкурсах

training, reconstruction, design objectives, structure, innovative shaping.

молодых дизайнеров-стилистов.

Ключевые слова: профессиональные компетенции, практическая подготовка, реконструкция, проектные задачи, структура, инновационное формообразования.

ІНФОРМАЦІЯ
ПРО АВТОРІВ:

Ніколаєва Тетяна Вадимівна, канд. техн. наук, професор, завідувач кафедри художнього моделювання костюма, Київський національний університет технологій та дизайну, ORCID 0000-0003-2236-3681, **e-mail:** nikolaevatd@gmail.com

Давиденко Ірина Володимирівна, доцент кафедри художнього моделювання костюма, Київський національний університет технологій та дизайну, ORCID 00000002-6355-900X, **e-mail:** irinedavidenko@gmail.com

Баранова Алла Ігорівна, доцент кафедри художнього моделювання костюма, Київський національний університет технологій та дизайну, ORCID 0000-0003-1813-574X, **e-mail:** allabaranova10@gmail.com

Кротова Тетяна Федорівна, докт. мистецтвознавства, доцент, професор кафедри художнього моделювання костюма, Київський національний університет технологій та дизайну, ORCID 0000-0001-6367-0317, **e-mail:** krotova_t@ukr.net

Цитування за ДСТУ: Ніколаєва Т. В., Давиденко І. В., Баранова А. І., Кротова Т. Ф. Інновації практичної підготовки фахівців з дизайну одягу на основі дослідження формоутворення історичного костюма. *Art and Design*. 2019, №3, С. 125-135.

Citation APA: Nikolaeva, T. V., Davydenko, I. V., Baranova, A. I., Krotova T. F. (2019). Innovation of practical training for clothing designers on the basis of research of forming historical costume. *Art and Design*. 3. 125-135.

<https://doi.org/10.30857/2617-0272.2019.3.13>

Шановні колеги!

Запрошуємо Вас взяти участь в Міжнародній науково-практичній конференції «**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ДИЗАЙНУ**» присвяченій 90-річчю Київського національного університету технологій та дизайну

Дата проведення: 23 квітня 2020 р.

Місце проведення: Київський національний університет технологій та дизайну (м. Київ, вул. Немировича-Данченка, 2, корпус 1, поверх 4, Зала Вченої ради)

**+38 (096) 142 11 35; +38 (044) 256 21 84 Пашкевич Калина Лівіанівна
+38 (097) 338 33 18 Кротова Тетяна Федорівна**

e-mail: design_conf@knutd.edu.ua
<https://www.facebook.com/fdknutd/events>

Детальна інформація на сайті: <http://designconference.knutd.edu.ua>